

RETTE TIL ET LIV UTEN VOLD

25.NOVEMBER – 10.DESEMBER
INTERNASJONAL KAMPANJE MOT
MENNS VOLD MOT KVINNER
2004

Bakgrunn for dagen

For 40 år siden, den 25. nov. 1960, i den Dominikanske Republik, ble detre søstrene Minerva, Marit Teresa og Patria Mirabal drept i en "bilulykke". De var alle aktive i kampen mot diktatoren Trujilo`s militærregime.

Patria, den eldste, ble anklaget for å ha støttet motstandsbevegelsen (Den hemmelige bevegelsen av 14.juni). hennes mann og 12 år gamle sønn satt fengslet i lang tid.

Minerva, den mellomste, var feminist. Hun var den første kvinnen i den Dominikanske Republik som røkte sigaretter og kjørte bil offentlig. Hun ble fengslet 4 ganger og satt i det beryktede torturfengselet "40".

Maria Teresa var den yngste, hun jobbet aktivt i motstandsbevegelsen. Hun ble flere ganger fengslet og torturert i "40"

I 1960 gikk motstandsbevegelsen til angrep på militærdiktaturet. Det førte til en enorm repressionsbølge. 23 dager før bilulykken sa Trujilo at hans største problemer var kirken og søstrene Mirabal. Mordet førte til en sterkere motstand, og få måneder senere ble diktatoren veltet.

I juni 1981 bestemte feminister fra Latin – Amerika og Karibien seg for å gjøre den 25. november til en internasjonal aksjonsdag mot menns vold mot kvinner. I dag markeres denne dagen i de fleste land i verden, og et bredt spekter av kvinnegrupper og kvinneorganisasjoner jobber for å synliggjøre menns volden mot kvinner .

Etter hvert har flere land brukt dagen som et utgangspunkt for "16 Days of Action". Det vil si at de i 16 dager etter 25. november har markeringer, aksjoner, temamøter, foredrag, stands, leserinnlegg osv for å bekjempe menns vold mot kvinner.

Menns vold og mishandling av kvinner er et alvorlig internasjonalt problem av stort omfang.

Retten til et liv uten vold kan virke langt unna i en sosial utvikling hvor seksualisert vold så vel som den generelle volden mot kvinner synes å gripe stadig mer om seg.

Seksuell trakassering, vold, voldtekt, incest, trusler, kjønnslemlestelse, tvangsekteskap, pornografi, prostitusjon, handel med kvinner og drap er en av de største kriminelle handlinger som blir begått mot kvinner og barn i verden. Foruten å skade og ødelegge kvinner fysisk og psykisk, er den omfattende volden et hinder for kvinners deltakelse i samfunnet og et hinder for et lands økonomiske og demokratiske utvikling.

Menns vold mot kvinner er ikke et individuelt problem, men et kollektivt samfunnsproblem. Sammensetningen av nasjonaliteter som berøres i problemstillingen er av en slik art at det er særdeles vanskelig å si at en nasjonalitet begår mer vold mot kvinner enn en annen. Det vil derfor være mer enn ufint å henge ut en nasjonalitet eller en gruppering når det gjelder denne problematikken. Det er heller ikke særlig fruktbart å jakte på enkelte nasjonaliteter eller grupperinger.

Menns vold mot kvinner er et internasjonalt problem, og begås av menn i alle samfunn, uavhengig av hvilken nasjon eller religion mannen tilhører.

Samtidig må vi erkjenne at vi har oppnådd mye. Det skjer faktisk mye rundt omkring i verden med hensyn til kvinnespørsmål, og det finnes en global feminismebevegelse, og den er blitt sterkere enn noen gang. Den jobber målrettet og i et raskt tempo for å sikre konkrete samfunnsendringer, og ikke minst strukturendringer.

På FN`s verdenskonferanse om menneskerettigheter i Wien i 1993 – ble det erkjent at en universell erklæring om like rettigheter ikke har vært nok for å trygge kvinners rettigheter. I Wien ble det derfor for første gang slått eksplisitt fast at kvinners menneskerettigheter er en integrert og uatskillelig del av de **universelle menneskerettigheter**.

Under FN`s Kvinnekonferanse i Beijing i 1995 sluttet Norge seg til handlingsplanen (Platform for Action). I handlingsplanen erkjennes vold mot kvinner som et uttrykk for ulike maktforhold mellom kjønnene og som et stort hinder for likestilling mellom kjønnene.

Slik sett er vold mot kvinner både et menneskerettsproblem og et problem for demokrati og deltagelse. Handlingsplanen fra Beijing påpeker at vold mot kvinner både er et overgrep mot kvinners fundamentale friheter og at volden fratår disse kvinner grunnleggende menneskerettigheter. Selv i Norge, et av verdens mest likestilte land, er dette et stort problem som hindrer kvinners rett til likestilling

Menns vold mot kvinner

- ◆ **1 av 3 kvinner** i verden har blitt utsatt for vold.
- ◆ Om lag **hver fjerde** kvinne i verden utsettes for vold i eget hjem
- ◆ **19%** av kvinners helseplager og skader i industriland er på grunn av menns vold.
- ◆ Vold i hjemmet er en av hovedårsakene til **skader og død** blant kvinner i hele verden
- ◆ **5000** jenter og kvinner blir hvert år utsatt for **drap** av medlemmer av egen familie. (FN`s Befolkningsrapport)
- ◆ **Fire millioner** kvinner og jenter blir **kjøpt og solgt** verden over – enten inn i ekteskap, prostitusjon eller slaveri. (FN`s Befolkningsrapport)
- ◆ Nesten **1 av 3 kvinner** blir hver år voldtatt bare i **Sør-Afrika**
- ◆ **700 000** kvinner blir solgt til lokale prostitusjonsmarkeder i Europa. Mange av kvinnene blir trafikkert inn i prostitusjonen i Norge
- ◆ FNs Befolkningsrapport 2000 anslår at ca. **2 million jenter** står i fare for å bli **kjønnslemlestet** hvert år. Kjønnslemlestelse forekommer også i Norge.
- ◆ **Voldtekt** er den mest **underrapporterte** forbrytelse som begås, og de faktiske tallene på begåtte voldtekter kan være opptil **50 ganger høyere** enn det som rapporteres
- ◆ Hvert år blir mellom **8000 og 9000 kvinner voldtatt** i **Norge**. Av de 681 anmeldte voldtekter i 2002 fikk kun **7,6 % en straffereaksjon**. **I 2003 var det en økning til 12,5% i straffereaksjoner på anmeldte voldtekter**
- ◆ Hele **31 prosent** av norske **tenåringsjenter** sier de er blitt tvunget til sex mot sin vilje, viser en undersøkelse i Oslo (Nova i 2002) Nær halvparten av **overgriperne** er gutter på samme alder som jentene, og de fleste skjer på fest.
- ◆ Studier viser at **kvinner med funksjonshemming** lettere blir utsatt for vold og overgrep enn kvinner uten funksjonshemming
- ◆ I **2003** tok **over 22 000 kvinner og barn** kontakt med landets **krisesentre**. Hvert år må 2 500 kvinner overnatte på et av landets krisesentre på grunn av menns vold
- ◆ På grunn **av fars vold** bor hvert år mellom **1800 og 2000 barn** på et av landets **krisesentre**. Fra 1992 til 2003 har **22 097 barn** vært beboere sammen med sine mødre
- ◆ På grunn av menns vold er over **1000 kvinner** i Norge på flukt. De bor på **hemmelig adresse eller de strengeste koder**
- ◆ På grunn av menns vold forteller mellom **50 til 60 %** av kvinnene som bor på krisesentrene at de har utviklet **angst og depresjoner**
- ◆ **35%** av **kvinnene** som bodde på krisesentrene i **2002** forteller at de er blitt **drapstruet** av den mannen som påstår han elsker dem
- ◆ Fra 1992 til 2002 ble **174 kvinner drept** i Norge. **88 menn ble dømt** for å ha drept sin samlivspartner/ekspartner. Ikke alle tiltalte samlivspartnere ble dømt.
- ◆ Mellom **30 og 60 prosent av jentene** i alderen 13 til 19 år har opplevd ulike former for verbal eller fysisk, seksuell trakassering

RETTE TIL ET LIV

UTEN VOLD

er tittelen på årets kampanje.

Menns vold mot kvinner og barn er et globalt samfunnsproblem av stort omfang. At slik vold fortsetter uten tilstrekkelige tiltak for å forebygge, tilstrekkelige tiltak for de utsatte, og ikke minst sanksjoner mot overgriper kan ikke aksepteres.

Menns vold mot kvinner er et stort hinder for kvinners deltagelse i samfunnet, og et hinder for et lands økonomiske og demokratiske utvikling

Samtidig er menns vold i hjemmet en av hovedårsakene til **skader og død** blant kvinner i hele verden. Derfor vet vi at alle former for vold og overgrep er farlig, mange ganger livsfarlig, for kvinner og deres barn. Det er et beklagelig faktum at dette også skjer i vårt såkalte likestilte og kvinnevennlige samfunn.

Krisesentrene er det viktigste tiltaket som er opprettet for å gi støtte og beskyttelse til voldsutsatte kvinner og deres barn. Gjennom 26 år har vi parallelt arbeidet for å bekjempe alle former for seksualisert vold og undertrykking av kvinner. Under årets kampanje vil vi arbeide for at **retten til et liv uten vold** blir en **rett** for alle kvinner og barn.

Støtt krisesentrenes arbeid for kvinner og deres barns rett til et liv uten vold

Retten til et liv uten vold er et hovedkrav for kvinnebevegelsen verden over

16-dagers kampanjen

Fra 25. November, den internasjonale dag mot Vold mot Kvinner til 10. desember, verdens menneskerettighetsdag, vil kvinner over hele verden synliggjøre og vise sin motstand mot den volden kvinner utsettes for både på den private og offentlige arena.

I Norge vil krisesentre aksjonere på sine premisser. Under "slagordet" for aksjonen vil man ta opp problemstillinger om menns vold mot kvinner som er mer tilpasset lokale forhold.

KORT SAGT KAMPANJEN 2004

Som en del av Krisesentersekretariatets kampanje i forbindelse med 25. november, Den internasjonale dag mot vold mot kvinner og 16-dagers kampanjen, vil det i neste uke bli distribuert 50 000 kort rundt hele landet.

Tilsvarende kampanje ble kjørt i desember 2003 sammen med FOKUS. Evalueringen av kampanjen viser at den hadde vært svært vellykket.

Kontaktutvalget i Krisesentersekretariatet vedtok derfor å kjøre samme kampanje i forbindelse med 25. november, Den internasjonale dag mot vold mot kvinner da temaet er like aktuelt i dag.

Xstreme make over er en nasjonale kort kampanje som har to overordnede målsettinger, en opplysende/ bevisstgjørende, samt en politisk. Kortets forside viser et bilde av et kvinneansikt, der det er markert piler ved nese, øyne, kinn og munn. Teksten over er - Xstreme make over som kan gi assosiasjoner om at her vil publikum få informasjon om en kvinne som har fått endret sitt utseende og sitt liv gjennom plastiske operasjoner. Når de snur kortet vil de bli informert om at det er den fysiske og psykiske volden fra sin kjæreste som er årsaken til hennes skader, og dermed er livskvaliteten svekket.

På baksiden står Krisesentersekretariatets logo, samt 25.november, Den internasjonale dag mot vold mot kvinner 2004.

Ved å distribuere 50 000 kort på spisesteder og kiosker over hele landet er målet under kampanjen å få til en bevisstgjøring om menns vold mot kvinner, samt konsekvensene av volden

Den politiske målsettingen er at vi ber publikum sende inn kortet til en politiker, enten på et lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå.

Her er budskapet at vi er misfornøyd over at hjelpen til voldsutsatte ikke blir prioritert.

